

Kurzus kódja(i): FLM-222.05.

Kurzus címe: Filmelemzés 1.: A filmkép

Tanár neve: Margitházi Beja PhD

Kurzus időpontja, helye: kedd 9.00-10.30, -137

Kurzus típusa: szeminárium, **max. 20 fő**

Kurzus leírása: A filmelemző szemináriumsorozat első, bevezető kurzusának az a célja, hogy a hallgatókkal megismertesse a filmkép vizsgálatának legalapvetőbb szempontjait (I. keret, kompozíció, nézőpont, plánok, térhasználat, kameramozgások, fények).

Az első négy órán a bevezetett elemzési szempontok szerint válogatott filmrészleteket fogunk elemezni és közösen megbeszélni.

Az ötödik órától kezdve a hallgatók maguk is hoznak filmrészleteket, és azokat az addig tanult szempontok, technikák és terminusok alapján néhány perces kiselőadás formájában mutatják be. A félév során két írott, másfél órás jelenetelemzésre is sor kerül (laptop ZH). Célünk az önálló, egyéni elemzés, valamint a közös, dialóguson alapuló értelmezés fogásainak, szempontjainak gyakorlása. Az órák témái:

1. Bevezetés.
2. **Keret.**
3. **Kompozíció I. Szerkesztési szabályok.**
4. **Kompozíció II. Mise-en-scène.**
5. **Plánozás.**
6. **Térillesztés és a nézésirányok.**
7. Elemzés I. (laptop ZH)
8. **Mélységélesség és mélységi szerkesztés.**
9. **Kameraállás és nézőpont.**
10. **Kameramozgások.**
11. **Fény és világítás.**
12. Elemzés II. (laptop ZH)

Kurzus teljesítésének követelményei: **1. Órai prezentáció:** A hallgatóknak a félév során 1 kiselőadást kell tartaniuk, melynek során a korábbi órákon meghatározott szempontok szerint, hozzávetőleg 5–7 percben, minél alaposabban kell bemutatniuk és elemezniük egy szabadon választott, 1 perc körüli filmrészletet. A filmrészlet kiválasztásáról a hallgatók minden esetben legkésőbb **1 héttel a bemutatás előtt** személyesen vagy emailen egyeztetnek a tanárral, illetve elemzési tervüket az **óra előtt legkésőbb 4 nappal** emailben bemutatják.

2. Írott elemzések (ZH): A félév során két írásos jelenetelemzésre (ZH) kerül sor. A hallgatóknak mindkét alkalommal egy a helyszínen vetítésre kerülő filmrészletet kell minél részletesebben, írásban elemezniük, a félév során megismert szempontok és terminusok alkalmazásával.

Egyéb követelmények és feltételek: Folyamatos órai jelenlét, és órai munka. Háromnál több hiányzással a kurzus nem teljesíthető. 10 percnél több késés hiányzásnak számít. Az órai prezentáció és két zárthelyi dolgozat a gyakorlati jegy feltétele.

Szemináriumi jegy: ZH1 (20%) + ZH2 (30%) + Órai munka (20%) + Prezentáció (30%) = 100 %

A félévi jegyek pontértékei: 5 (jeles)=90–100p; 4 (jó)=80–89p;

3 (közepes)=70–79p; 2 (elégéses)=60–69p; 1 (elégtelen)=1–59p

Elsajátítandó kompetenciák és módszerek: A kurzus képessé teszi a hallgatókat a film formai eszközeinek beazonosítására, a szerkesztési szabályok értelmezésére, a formanyelvi megoldások szűkebb kontextusban való értelmezésére, miközben megfigyelői képességüket, asszociációs készségüket és önálló értelmezői-kritikai gondolkodásukat gyakoroltatja.

Kötelező / ajánlott filmek: -

- Ajánlott irodalom:**
- *Arnheim, Rudolf: *A film mint művészet*. Budapest: Gondolat, 1985, 17–80.
  - *Aumont, Jacques – Marie, Michel: A filmelemzés meghatározása. In: Kovács András Bálint (szerk.): *A kortárs filmelmélet útjai*. Palatinus, 2004, 9–42.
  - *Bíró Yvette: *A film formanyelve (A film mint kifejezési forma, A film mint műalkotás, A kép mint a film legkisebb autonóm egysége)*. In: Bíró Yvette: *A hetedik művészet*. Budapest: Osiris, 1994, 15–81.
  - *Bordwell, David–Thompson, Kristin: *Film Art. An Introduction*. McGraw–Hill, Bármelyik kiadás.
  - *Deleuze, Gilles: Keret és plán, keretezés és plánozás. In: Deleuze, Gilles: *A mozgás-kép*. Budapest: Osiris, 2001, 21–43.
  - *Margitházi Beja: Határ és hatás. A közelpéltől az arcnagyközeli plánig. In: Uő.: *Az arc mozija. Közelkép és filmstílus*. Koinónia, 2008. 107–121.
  - *Kovács András Bálint: *Mozgóképelemzés*. Budapest: Palatinus, 2009.
  - *Szabó Gábor: *Filmeskönyv 2*. Javított, bővített kiadás. Budapest, 2018.
  - *Filmiskola: a mozgókép (Gelencsér Gábor, Margitházi Beja és Varró Attila írásai). *Filmvilág* (2010 szeptember) no. 9. pp. 34–41.
-